

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Tankstation, Harlingen

projectnummer: 119.17.50.00.00

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Tankstation, Harlingen

Datum: 27-01-2020

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om een verkooppunt van motorbrandstof en horeca te realiseren aan de Oude Trekweg in Harlingen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 13 januari 2020 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, circa 6 °C, droog en een matige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft een perceel braakliggend grasland (zie figuur 1). Het plangebied ligt in Harlingen en wordt in het noorden en oosten begrensd door de Oude Trekweg. Verder grenst het plangebied aan de zuidzijde aan een sloot met daarachter een spoortalud en aan de westzijde aan een perceel grasland. Aan de zuidoostzijde van het plangebied ligt een doodlopende sloot. Aan de zuidzijde staan enkele bomen. Bebouwing ontbreekt in en direct om het plangebied.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van een verkooppunt van motorbrandstof, twee horecagelegenheden, wasfaciliteiten en een aantal parkeerplaatsen. De in- en uitrit van het tankstation zal worden gerealiseerd in de noordwesthoek en de noordoosthoek. Deze in- en uitrit wordt aangesloten op de Oude Trekweg. Voor deze ontwikkelingen worden de bomen aan de zuidzijde van het plangebied gekapt en wordt het water aan de zuidoostzijde gedempt. Verder zal vegetatie worden verwijderd en grond vergraven.

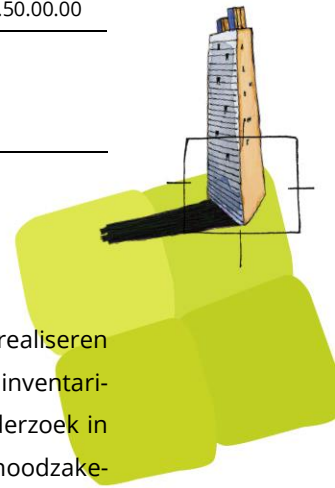
¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Vaart NZ 50, 9401 GN Assen T 0592 316 206

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Figuur 1. Topografische kaart met de locatie van het plangebied (rood). (Bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 13 januari 2020. Links het aanzicht op het perceel vanuit het noordoosten. Rechts het aanzicht op het te dempen water vanuit het zuidwesten.

Foto's 3 en 4. Impressie van het plangebied op 13 januari 2020. Links het aanzicht op het plangebied vanuit het zuidoosten. Rechts het aanzicht op het perceel vanuit het oosten.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 13-01-2020 08:07:48) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, een enkele amfibie en een enkele ongewervelde.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangekomen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

De vegetatie in het plangebied bestaat voornamelijk uit een aantal algemene plantensoorten. De waargenomen soorten op het perceel zijn onder meer, smalle weegbree, rode klaver, zachte ooievaarsbek, gestreepte witbol en braam. Vegetatie in het water en aan de slootkant van het te dempen water aan de zuidoostzijde van het plangebied, bestaat uit riet, gele plomp en grote lisdodde. Opgaande beplanting bestaat uit enkele wilgen aan de zuidzijde van het plangebied. De waargenomen soorten duiden op een voedselrijke bodem. Beschermde plantensoorten zijn niet bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Deze zijn gezien de terreingesteldheid en de voedselrijkdom ook niet te verwachten.

Een aantal jaarrond beschermde vogelsoorten is bekend uit de directe omgeving van het plangebied, zoals huismus, sperwer en buizerd (Quickscanhulp.nl). Bebouwing met geschikte openingen voor huismus ontbreekt in het plangebied. Daarnaast zijn jaarrond beschermde nesten in de enkele bomen niet waargenomen. Verder zijn in het plangebied ook geen nesten waargenomen van algemeen voorkomende broedvogels. In de (riet)ruigtevegetatie in het plangebied zijn echter wel algemeen voorkomende vogels broedend te verwachten, zoals rietgors en blauwborst. In en langs de watergang kunnen soorten als wilde eend en meerkoet broeden. De nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Het grasland in het plangebied vormt mogelijk een klein onderdeel van het foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en sperwer.

Waarnemingen van de beschermde vleermuissoorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Bomen met geschikte holtes of scheuren die kunnen leiden tot verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn niet aanwezig in het plangebied. Daarnaast ontbreekt bebouwing met geschikte openingen die toegang kunnen bieden naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Door het ontbreken van geschikte holtes en scheuren in de bomen en het ontbreken van bebouwing kan de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen worden uitgesloten.

Het plangebied kan mogelijk onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger, soorten die in open gebieden kunnen foerageren. Verder vormt het geen onderdeel van een belangrijke vliegroute van vleermuizen door het ontbreken van aaneensluitende rijen opgaande beplanting of brede doorgaande watergangen.

Het plangebied is geschikt voor diverse grondgebonden zoogdiersoorten zoals veldmuis, huisspitsmuis en bosmuis (Quickscanhulp.nl). Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoort otter (Quickscanhulp.nl). Gezien de terreingesteldheid en de zeer geïsoleerde lig-

ging van het plangebied tussen infrastructuur en bebouwing is deze soort niet te verwachten in het plangebied.

De beschermde amfibieënsoort gewone pad is bekend uit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). De sloot in het plangebied biedt geschikt voortplantingswater voor deze soort. Ook biedt het plangebied geschikt landbiotoop. Voor deze soort geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de wijde omgeving (0-10 kilometer) van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Geschikt biotoop voor niet-vrijgestelde soorten is ook niet in het plangebied aanwezig, onder meer vanwege de geïsoleerde ligging in het stedelijk gebied van Harlingen.

In de directe omgeving van het plangebied is de beschermde dagvlindersoort grote vos bekend (Quickscanhulp.nl). Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zoals open bossen, bosranden en grote solitaire bomen, is deze soort niet in het plangebied te verwachten. Geschikt biotoop voor andere soorten beschermde ongewervelden is eveneens niet aanwezig.

Waarnemingen van beschermde reptielensoorten zijn niet bekend vanuit de directe omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl). Gezien de terreingesteldheid en het ontbreken van geschikt biotoop worden beschermde soorten ook niet verwacht in het plangebied.

Waarnemingen van beschermde vissensoorten zijn vanuit de wijde omgeving (0-10 kilometer) van het plangebied niet bekend (Quickscanhulp.nl). Beschermde vissensoorten zijn niet in het plangebied te verwachten.

TOETSING

Als gevolg van de plannen zullen geen vleermuisverblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten verloren gaan. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen en jaarrond beschermde nesten kunnen daardoor uitgesloten worden.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten die in het plangebied foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen, ten gevolge van de werkzaamheden, treden niet op.

Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied mogelijk minder geschikt als foerageergebied voor buizerd en sperwer. Het plangebied vormt echter hooguit een klein onderdeel van het foerageerge-

bied van deze soorten en bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soorten aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden dan ook niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdier- soorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermde gebieden liggen op ruime afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Waddenzee' dat gelegen is op een afstand van circa 1,3 kilometer ten westen van het plangebied. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op circa 1,3 kilometer ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' omvat een bosstrook die op circa 1,2 kilometer afstand ten zuidwesten van het plangebied is gelegen. Het meest nabijgelegen weidevogelkansgebied is gelegen op een afstand van circa 1,7 kilometer ten zuidwesten van het plangebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Waddenzee'. Er zijn in potentie hooguit effecten mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van Natura 2000-gebieden door bebouwing, (water)wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

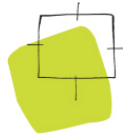
Over deze afstand kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot de beschermde gebieden en de aard van het plan, zijn geen negatieve effecten te verwachten op het NNN, natuur buiten het NNN en weidevogelkansgebieden. De ontwikkeling is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie (d.d. 13 januari 2020) is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkelingen een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het wel nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels.

Op basis van de stikstofberekening kan worden bepaald of een vergunning van de Wnb nodig is voor uitvoering van het plan. Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.